

สถานที่บ้านตลาดหัสปัจจุบัน (วันที่ถ่าย ๒๕๖๐)
ห้องแรก ร้านค้าริมถนนได้เปลี่ยนลักษณะไป เนื่องจากทางถนนน้ำดกสีขาว
ผู้คนจึงไปจับจ่ายใช้สอยในตัวเมืองนรา หรือตลาดห่าแห่งเดิมเป็นส่วนใหญ่

๑. ลักษณะทางกายภาพ

บ้านตลาดหัสเป็นหมู่บ้านที่๙ ของตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองไปทางทิศเหนือประมาณ ๑๘ กิโลเมตร ประกอบด้วยกลุ่มบ้าน ๒ กลุ่ม คือ บ้านตลาดหัส และบ้านสีแยกตลาดหัส

ทิศตะวันออก	ติดกับบ้านดอนทะเดิม
ตําบลปากพูน	
ทิศตะวันตก	ติดกับบ้านท่าแพ
ตําบลปากพูน	

๑.๑ ขนาดและอาณาเขต

บ้านตลาดหัสมีพื้นที่ประมาณ ๔๕๘๗ ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับบ้านปากพูน
	ตําบลปากพูน
ทิศใต้	ติดกับบ้านสวนจันทน์
	ตําบลปากพูน

๑.๒ ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของบ้านตลาดหัสเป็นสันดอนทรายลับกับที่ราบลุ่ม สันดอนเหล่านี้เกิดจากตะกอนทรายในทะเลที่คลื่นซัดมาทับก้อนเป็นเวลานานปี เมื่อทุ่ดดัวเต็มที่ ผู้คนก็เข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านช่อง ส่วนที่ลุ่มน้ำเดิมเป็นชายทะเลที่น้ำทะเลอยู่ร่นไป ทำให้เกิดเป็นเนินดิน ผู้คนก็เข้าไปทำงาน จึงดูแลสม่ำเสมอ บ้านเรือนลับกับท้องนาติดกับบ้าน

ลักษณะดินในบริเวณสันทราย ส่วนใหญ่เป็นดินทรายปนดินร่วน ลีกกรา ๑.๐๐-๑.๕๐ เมตร ตัดจากน้ำ จึงเป็นดินเนียนยวปนทราย ส่วนในบริเวณที่ลุ่มดักจากสันทราย มีลักษณะเป็นดินเนียนยว การระบายน้ำไม่ดี จึงเหมาะสมแก่การทำนา

สำน้ำธรรมชาติในหมู่บ้านคือ คลองท่าแพ (คลองปากพูน) และคลองบางน้ำเค็ม ซึ่งเป็นสำน้ำขนาดเล็กที่เหลากบบ้านสวนจันทน์ (หมู่ที่ ๕) มาบรรจบกับคลองท่าแพทางดอนเหนือของหมู่บ้าน

๒. ลักษณะทางสังคม

ประชากรในบ้านตลาดหัส มี ๒๕๖๒ คน (มีจำนวน ๑,๘๗๙ คน) ตั้งบ้านเรือนเรียงรายตามถนนในหมู่บ้านซึ่งมีอยู่สองสาย และในสวนมะพร้าว ในจำนวนนี้ร้อยละ ๘๖ นับถือศาสนาพุทธ ส่วนที่เหลือ อีกร้อยละ ๑๔ นับถือศาสนาอิสลาม ประชากรเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้มาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ปี ในหมู่บ้านมีวัดอยู่วัดหนึ่งคือ วัดใบสต แต่พุทธศาสนาพิชิตบางส่วนก็ไปประกอบศาสนาพิจิทวัดท่าม่วง (หมู่ที่ ๒) และวัดท่าแพ (หมู่ที่ ๑) ส่วนศาสนาอิสลาม มีมัสยิดอยู่หนึ่งแห่งคือ มัสยิดดาวรุนนาอีม (มัสยิดปากพูนเตี้ย) ในหมู่บ้านนี้มีวัดร้างอยู่สองวัด คือ วัดมะม่วงแก้ว และวัดป่าเบี้ยวะ (ป่าจุบันเป็นที่ว่างเปล่าอยู่ใกล้ลั่วดใบสต)

สถานศึกษาระดับประถมศึกษาในหมู่บ้านคือ โรงเรียนวัดใบสต สร้างกัตสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ และยังมีโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อีกโรงหนึ่งคือ โรงเรียนดาวรุนนาอีม

ส่วนบริการทางด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน มีสถานีอนามัยในหมู่บ้านคือ สถานีอนามัยบ้านตลาดหัส สร้างตามแบบของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ด้วยงบประมาณแผ่นดินปี ๒๕๓๙ วงเงิน ก.๖๔๐,๐๐๐ บาท แล้วเสร็จเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๔๐

๓. ลักษณะทางเศรษฐกิจ

อาชีพหลักของชาวตลาดหัสคือ อาชีพการเกษตร ได้แก่ การทำสวนมะพร้าว การประมง การทำนา การทำนาทุ่ง และเลี้ยงสัตว์ปีก ด้วยเนื้อที่ภูมิประเทศเหมาะสมแก่การปลูกพืชยืนต้น พื้นดินเป็นทรายร่วน เป็นส่วนใหญ่ จึงมีการทำสวนมะพร้าวทั่วทั้งหมู่บ้าน ส่วนอาชีพประมงส่วนใหญ่เป็นประมงชายฝั่ง ซึ่งมีผลผลิตไม่มากนัก

อาชีพนอกภาคเกษตรกรรม ได้แก่ การค้าขาย และการรับจ้าง โดยเฉพาะการรับซื้อผลผลิตจากสวนมะพร้าวไปขายในตลาดหัวอ้อ ซึ่งเป็นตลาดพืชผลที่ใหญ่ที่สุดในภาคใต้

๔. ลักษณะทางการคุณภาพ

เส้นทางคุณภาพสายหลักที่ใช้เดินทางเข้าออกหมู่บ้าน คือ "ถนนขุนพาน" เดิมเป็นถนนลาดยางดับเบล เชอร์เฟล ระยะทาง ๓.๖๘๑ กิโลเมตร อาจารย์วุฒิ ถาวรพราหมณ์ บ้านหมู่ที่ ๒ ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เค้าว่าด้วยสายนี้ ขุนพานหัศนกาม นายทหารรักษาวัง (สมัยรัชกาลที่ ๖) ซึ่งอยู่ที่ค่ายวชิราลูปปัจจุบัน ได้เป็นกำลังหลักในการตัดถนนสายนี้ เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๕ โดยระดมท่านราและชาวจังหวัดงานชาวบ้านมาชุดจากตลาดท่าแพมาถึงคลองบางน้ำเค็ม ส่วนที่เหลือชาวบ้านตลาดหัสได้ช่วยกันเรียโรงเงินและวัสดุประเภทดินถุงรัง หินและทรายมาตาม ชาวบ้านจึงขานนามเพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้ริเริ่มสร้างถนนสายนี้ว่า "ถนนขุนพาน" สามารถใช้เป็นเส้นทางหลักในการเข้าออกหมู่บ้านนี้ตลอดมากกว่า ๕๐ ปี

ต่อมาในปีงบประมาณ ๒๕๔๐ กรมโยธาธิการได้เข้ามาบูรณะโดยการบูรณะด้วยแอสฟัลติกคอนกรีต และกำหนดเป็นถนนหมายเลข ๙๘ ๙๐๐๖ (ท่าแพ-ท่าม่วง)

๕. ประวัติชื่อหมู่บ้าน

ชื่อ "บ้านตลาดหัส" ได้มาจากชื่อตลาด

ถนนบุนนา (ระยะทาง ๓.๖๘ กม.)

เป็นเส้นทางเข้าออกหมู่บ้านตลาดหัสที่จัดว่าสะดวกกว่าเส้นทางอื่น
ที่พัสดุงานสถาปัตยกรรมสารพัดปัจจุบันครึ่งรอมราษฎร์ตั้งอยู่

นัดจ่ายทุกวันพุธสบดี โดยมีพ่อค้าแม่ค้าจากหมู่บ้าน และตำบลใกล้เคียงมาซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้ากัน จนทำให้พื้นที่นักลายเป็นหมู่บ้านในที่สุด

นายเชียน สุจิรุกุ* เล่าว่าด้วยเหตุที่เส้นทางเข้าออกหมู่บ้านไม่สะดวก ชาวบ้านในตำบลปากพูน ตกลงใจกันที่จะแลกเปลี่ยนและซื้อขายสินค้าในพื้นที่หมู่บ้านนี้ โดยนัดหมายกันทุกวันพุธสบดี ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๓ เป็นต้นมา สินค้าที่นำมาแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเป็นสินค้าอุปโภคบริโภค ได้แก่ อาหารทะเล ของป่า น้ำตาลมะพร้าว (น้ำตาลปีบ) หัววย ใต้ และคบเที่ยวจากต้อมาก เป็นต้น ชาวบ้านหลายตำบล มีพ่อค้าแม่ค้าจากทุกสารทิศ ต่างหลังในล

มาที่นี่ ทำให้มีการก่อสร้างบ้านเรือนทั้งถาวร และชั่วคราวขึ้นเป็นทิวแถว โดยเฉพาะห้องแถว ศาลาและขนำ ชาบ้านต่างหากด้านนั้นว่า "ตลาดหัส" ตลาดนัดนี้ยังคงมาได้ถึง พ.ศ.๒๕๖๖ ก็ยังคง เพราะเส้นทางรถยนต์สะดวกขึ้น ชาวบ้านจึงไปจับจ่ายจากตลาดท่าแพและตัวเมืองนครศรีธรรมราชเสียเป็นส่วนใหญ่ ตลาดหัสจึงขยายและเลิกไปในที่สุด

เมื่อทางราชการเห็นว่าชุมชนละแวกนี้มีความหนาแน่นขึ้น จึงได้แบ่งแยกพื้นที่ออกจากหมู่ที่ ๒ (บ้านดอนทะเล) มาตั้งเป็นหมู่บ้านใหม่ (หมู่ที่ ๙) เรียกว่า "บ้านตลาดหัส" ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๕๓ และใช้สืบมาตราบปัจจุบัน

*สัมภาษณ์นายเชียน สุจิรุกุ อายุ ๖๓ ปี บ้านเลขที่ ๓๔๘/๑ หมู่ที่ ๒ (บ้านดอนทะเล) ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐

